

IKASTETXEA	AIXERROTA BHI	KODEA	015109
Arloa/ Irakasgaia	GIZA FISIOLOGIA ETA ANATOMIA	Zikloa / Maila	2. BATXILERRA
Irakasleak	CARLOS PEREZ	Ikasturtea	2014~15

HELBURUAK	EBALUAZIO - IRIZPIDEAK
<p>Etapa honetan, gaitasun hauek lortzea da Anatomia ikastearen helburua:</p> <p>1. Kontzeptu, printzipio, estrategia, balio eta jarrera zientifikoak erabiliz, giza gorputzaren errealitatea ulertzea, oinarrizko prestakuntza zientifikoa lortzeko eta hura osasuna zaintzeko eta artegintza hobetzeko erabiltzeko.</p> <p>2. Giza organismoari buruzko ezagutza erabiltzea eta norberaren gorputzaren funtzionamendua azaltzea, prestakuntza egokia izateko artegintzan.</p> <p>3. Zientzien berezko prozedurekin bat datozen estrategiak erabiliz, problema errazak ebaztea eta ikerlan anatomiko eta funtzional txikiak egitea, norberaren interesa pizten duten artegintzaren inguruko egoera errealei aurre egiteko.</p> <p>4. Hainbat iturri (tartean, informazio eta komunikazio-teknologiak) erabiliz, giza gorputzari buruzko informazioa biltzea eta, artegintzarako erabiltzen dugunean, giza gorputzak funtzionatzen duen moduari buruzko lanak oinarritzeko eta bideratzeko</p>	<p>1. Giza gorputzaren egiturazko batasuna eta batasun funtzionala azaltzea eta antolaketa-mailak eta oinarrizko bizi-funtzioak identifikatzea.</p> <p>1.1. Diagramak eta modeloak erabiliz, ea azaltzen duen giza gorputzaren antolaketa orokorra.</p> <p>1.2. Ea zehazten dituen gizakiaren bizi-funtzioak eta ea identifikatzen dituen ezaugarriak esanguratsuenak.</p> <p>1.3. Ea lotzen duen organo eta sistema bakoitza funtzio batekin.</p> <p>1.4. Ea kokatzen dituen organoak eta sistemak anatomia-modeloetan edo beste irudi batzuetan.</p> <p>1.5. Ea azaltzen duen organo eta sistema nagusien osaera.</p> <p>1.6. Ea ezagutzen duen nor bere burua zaintzeko eta garbitzeko ohiturek patologien prebentzioan duten garrantzia.</p> <p>2. Artegintzan zer egiturak eta funtzioak parte hartzen duten jakitea, horiek identifikatzea eta gizakiaren oinarrizko egiturekin eta funtzioekin lotzea.</p> <p>2.1. Ea identifikatzen dituen artegintzan parte hartzen duten sistema nagusiak eta bakoitzaren ezaugarri nagusiak azaltzen dituen.</p> <p>2.2. Ea lotzen dituen organoak artegintzan betetzen duten eginkizunarekin.</p> <p>2.3. Ea sailkatzen dituen arte eszenikoak (musika, dantza, antzerkia...) eskakizun funtzionalen arabera.</p> <p>2.4. Ea azaltzen eta arrazoitzen duen edozein arte eszenikotako lan fisikoa eta artistikoa hobetzen</p>

erabiltzea.

5. Ahozko eta idatzizko hizkuntzan zehatz-mehatz eta zuzen erabiltzea anatomia-, fisiologia-, elikadura-, biomekanika eta patologia-arloan erabiltzen den oinarritzko terminologia, arte eszenikoen esparruko gai horiei buruzko testuak eta informazioa erabili ahal izateko.

6. Batetik, anatomiaren eta fisiologiaren ikuspegitik onartzeko modukoa den lan fisikoaren eta, bestetik, osasunari eta errendimendu fisikoari eta artistikoari kalte egiten dien lan fisikoaren artean bereiztea eta bereizketa arrazoitzea, jakiteko zertan den osasungarria eta onuragarria arte eszenikoetan aritzea

duen ohitura edo jokabideren bat.

2.5. Ea identifikatzen dituen artegintzarekin lotutako patologia eta lesio nagusiak.

2.6. Ea ezagutzen duen entrenamenduak eta aurretik berotzeak lesioen prebentzioan duten garrantzia

3. Lokomozio-sistemaren egitura eta osaera nolakoa den jakitea, haren egitura eta funtzionamendua azaltzea eta artegintzaren berezko jardun fisikoan duen garrantzia ezagutzea.

3.1. Ea identifikatzen dituen higiduran parte hartzen duten hezur eta muskulu nagusiak.

3.2. Ea erabiltzen dituen eskemak eta ereduak grafikoki adierazteko zer elementuk osatzen dituzten sistemak.

3.3. Ea azaltzen dituen lokomozio-sistemaren oinarritzko funtzio batzuk (hala nola muskuluen uzkuradura).

3.4. Ea zehatz-mehatz bereizten dituen higiduran parte hartzen duten elementuen (hezurren, giltzaduren eta muskuluen) funtzioak.

3.5. Ea azaltzen dituen lokomozio-sistemaren funtzionamenduaren zenbait oinarri mekaniko eta zinematiko.

3.6. Ea lotzen dituen muskuluetako arazoak eta lesioak entrenamendurekin.

3.7. Ea ezagutzen duen gorputzaren jarrera zaintzearen garrantzia eta ea identifikatzen dituen jarrerazko ohitura txarren ondoriozko zenbait arazo.

4. Lokomozio-sistemaz gainera, artegintzako jarduera fisikoan parte hartzen duten sistemen eginkizuna identifikatzea eta giza organismoko sistema guztien arteko erlazioa ezagutzea.

4.1. Ea azaltzen dituen ekintza erreflexuetan eta borondatezkoetan parte hartzen duten nerbio-egiturak

4.2. Ea identifikatzen dituen higiduraren sorreran garrantzi handia duten hormonak.

4.3. Ea azaltzen dituen bihotz-taupadak eta

jardun fisikoan duten eginkizuna.

4.4. Ea identifikatzen dituen deklamazioarekin eta kantuarekin lotura gehien duten arnasketa-organoak.

4.5. Ea egin duen sistema hauetan eragina duten patologia nagusiei buruzko lan monografikoren bat

4.6. Ea ardura duen bihotz eta arnasketa-sistemak ondo funtzionatzea zaintzeko.

5. Elikadura eta metabolismo-prozesuak azaltzea eta zer egiturak parte hartzen duten eta ariketa fisikoarekin eta osasunarekin zer-nolako erlazioa duten azaltzea.

5.1. Ea dakien elikaduran zer sistemak parte hartzen duten eta elikagaiak prozesatzeko etapak bereizten.

5.2. Ea identifikatzen dituen digestio-aparatua osatzen duten elementu nagusiak eta ea dakien bakoitzak zer funtzio betetzen duen.

5.3. Ea kalkulatzeko eta prestatzeko dituen pertsona bakoitzaren jardun fisikoaren arabera dieta osasungarriak.

5.4. Ea bereizten dituen, batetik, anabolismoa eta katabolismoa eta, bestetik, arnasketa zelularra eta hartzidura.

5.5. Ea kalkulatzeko duen hainbat elikagaien energia-balioa, metabolismo motaren arabera.

5.6. Ea identifikatzen dituen jateko ohitura osasungarriak eta kaltegarriak eta norberaren ongizatea hobetzeko ondorioak ateratzen dituen.

5.7. Ea azaltzen duen dieta orekatua zer den, bere dietarekin konparatzen duen eta ea ateratzen duen jateko ohiturak hobetzeko ondorioak.

6. Zientziaren prozedurekin bat datozen abilezia esperimenteraz aplikatzea, giza gorputzaren funtzionamenduari buruzko problemak ebazteko erabiltzeko.

6.1. Ea planteatzen dituen artetik garrantzia duten hainbat funtzio (hala nola higidurari) buruzko problema errazak.

6.2. Ea erreparatzen dion artetik hainbat sistemaren (adibidez, bihotz eta arnasketa-

sistemaren) funtzionamenduaren arteko erlazioari.

6.3. Ea interpretatzen dituen elikadurari eta dietei buruzko esperimendu zientifikoetatik sortzen diren datuak.

6.4. Ea ordenatuta eta zehazki biltzen eta idazten dituen ikerlan txikietatik sortzen diren datuak.

6.5. Ea ezagutzen duen tresnak eta teknikak erabiltzeak giza gorputzaren azterketan duen garrantzia

6.6. Ea baduen jakin-minik, sormenik eta espiritu kritikorik, eta ezagutzen duen horiek guztiak lan zientifikoaren ezaugarri garrantzitsuak direla.

6.7. Ea hartzen duen parte lanen plangintza egiten, agindutako lana bere gain hartzen eta taldeak erabakitzen duena onartzen.

6.8. Ea baduen lan esperimentalarekiko interesik eta ea hizkuntza zehatza erabiltzen duen.

7. Informazio eta komunikazio-iturriak egokiro erabiltzea eta, giza organismoari buruzko ezagutzaz jabetzeko, egungo munduan zer garrantzi handia duten balioestea.

7.1. Ea bere kasa bilatzen dituen ikerkuntzaren esparruan erabili ohi ditugun testuak eta dokumentazio-bideak.

7.2. Ea erabiltzen, konparatzen eta laburtzen dituen informazio-iturriak.

7.3. Proposatzen den problemaren bati buruzko lan monografiko laburrak ea egiten dituen.

7.4. Ea ezagutzen duen giza gorputzari buruzko ezagutzan aurrera egiteko informazio-iturriek duten garrantzia.

7.5. Ea balioesten dituen arte eszenikoei aplikaturiko anatomiari eta fisiologiari buruzko ikerlan biomedikoen emaitzak.

7.6. Ea zehaztasunez bilatzen duen hainbat iturritako (bai paperezkoetako, bai informatikoetako) informazioa, eta ea informazioa hautatzen, konparatzen eta ondorioak ateratzeko konbinatzen duen.

8. Giza anatomiaren eta fisiologiaren berezko hizkuntza eta terminologia zehazki erabiltzea eta

irakasgai hau ikasteko prozesuetan baliatzea.

8.1. Ea zehazki erabiltzen duen anatomiari buruzko terminologia bere lanetan.

8.2. Ea zehazki azaltzen eta adierazten duen giza gorputzari buruzko ezagutza.

8.3. Hizkuntza zehatza erabiliz, ea azaltzen duen artegintzan parte hartzen duten organoen funtzionamendua.

8.4. Diagrama, eskema edo eredu egokituak erabiliz, ea egiten dituen ikerlan txikiei buruzko txostenak.

8.5. Ea ezagutzen duen zorrotasunak eta zehaztasunak giza gorputzari buruzko edukien tratamenduan duten garrantzia

EDUKIEN SEKUENTZIA (denbora –tarteka; unitate didaktikoa, proiektua; ikaskuntza-nukleoa edo beste moduren batera antolatuta)

1.Ebaluazioa

Galdera orokorrak

Zelula

Ehunak

2. Ebaluazioa

Larruazala

Hezurdura

Muskulatura

3. Ebaluazioa

Liseri-aparatua

Arnas-ap.

Zirkulazio-sistema

Iraitz-ap.

Ugal-aparatua

Nerbio-sistema

METODOLOGIA [edukien antolaketa, jarduera motak, baliabide didaktikoak, ikasleen taldekatzeak, espazioen eta denboren antolaketa, irakasleen eta ikasleen eginkizuna... ikuspegi inklusibo batetik]

Eskola magistralak eta apunteak hartu.

Bakarka zein taldeka lan batzuk egin.eta azaldu

Aktualitatezko artikulua eta aldizkariak irakurri eta landu.

Bideoak ikusi eta ariketak egin.

Laborategian organoen disezioak egin, mikroskopia erabili, hormairudiak aztertu.

Itteera bat egin Medikuntzako fakultatera

EBALUAZIO TRESNAK [ahozko eta idatzizko probak, galdetegiak, banakako eta taldeko lanak, behaketa-eskalak, kontrol-zerrendak, ikasgelako koadernoak, portfolioak, kontratu didaktikoak...]

Apunteak

Bideoak

Maketa anatomikoak

Diapositibak

Hormairudiak

Organoen disezioak

Gizaki klastikoa

Mikroskopia

Apunteak

Bideoak

Internet eta Web orriak

KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK

[ebaluazio-tresna bakoitzaren pisua eta balioa]

Azterketak

Maketa anatomikoak

Diapositibak

Hormairudiak

Organoen disezioak

Gizaki klastikoa

Mikroskopia

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK [indartzeko eta zabaltzeko neurriak,

antolamendu-egokitzapenak eta egokitzapen metodologikoak, emaitzen analisia, plangintza didaktikoaren berrikuspena,errekuperazio-sistema...]

Azterketa bat egin

Egin ez dituzten lanak egin

OHARRAK